

KZN DEPARTEMENT VAN ONDERWYS
GREENBURY SEKONDERE SKOOL
DERDE KWARTAAL TOETS
AFRIKAANS – EAT : LETTERKUNDE 2017

GRAAD : 11

PUNTE : 35

EKSAMINATRICE : S.REDDY

TYDSDUUR : 1 UUR

MODERATRICE : A. RAMNATH

DATUM : 21 /09/2017

LW. Hierdie vraestel bestaan uit 5 bladsye.

Instruksies:

1. Beantwoord AL die vrae.
2. Bestee 30 minute aan elke vraag.
3. Afdeling A : Poësie (17 punte)
4. Afdeling B : Kortverhaal (18 punte)
5. Nommer jou antwoorde presies soos die vrae genommer is.
6. Skryf netjies en leesbaar.
7. Voorletters van jou onderwyser/es moet bo-aan geskryf word – PS, SSu, ARa, PR, S.Re, SRP

1.

Blaai om... VRAAG EEN

VRAAG EEN : POESIE – STERREKYKER

Lees die onderstaande gedig en beantwoord die vrae wat volg:

Sterrekyker

- 1 Ek skryf 'n brief aan die man op die maan –
- 2 bladsye en bladsye vol.
- 3 Ek rol dit in 'n koker op,
- 4 bind dit aan 'n pyl
- 5 en skiet dit met 'n wilgerboog 5
- 6 dat dit hoog die lug inseil.
- 7 Ek sien hoe dit deur die sterre trek
- 8 en om die maan gaan draai
- 9 en al verder deur die donker lug
- 10 'n duisend briewe saai. 10
- 11 Nou wonder ek
- 12 – en wonder jy? –
- 13 het hy ooit sy pos gekry,
- 14 of sou daar iemand anders wees
- 15 wat al dié briewe dalk nou lees? 15

Vrae:

1.1 Kies die korrekte antwoord. Skryf net die antwoord neer.

'n Sterrekyker bestudeer (hemelligame / liefde/ aarde) (1)

1.2 Watter soort spreker het ons in hierdie gedig? (1)

1.3 Aan wie skryf die spreker 'n brief? (1)

1.4 Haal'n versreël aan wat wys dat dit'n baie lang brief is. (1)

1.5 Waarna verwys die woorde "die man op die maan"? (1)

1.6 Sê waarom die volgende stelling onwaar is. Haal uit die gedig aan om jou antwoord te motiveer.

Die spreekster stuur haar brief deur dit in'n poskantoor te pos. (1)

1.7 Identifiseer en bespreek die beeldspraak in die volgende versreël "en al verder deur die donker lug" (2)

1.8 Waaroor wonder die spreker? (1)

1.9 Bespreek die funksie van die aandagstrepe in versreël 12. (2)

1.10 Haal drie agtereenvolgende woorde aan wat wys dat die spreekster met die leser praat. (1)

1.11 Wat dink jy, is die tema van die gedig? (2)

1.12 Pas Kolom A by Kolom B. Skryf net die nommer en letter neer

<u>KOLOM A</u>	<u>KOLOM B</u>
1.12.1 "maan gaan draai"	A emjambement
1.12.2 Die digter gebruik dit om eenheid te skep.	B wilgerboog
1.12.3 gemaak van hout.	C assonasie (3)

(17)

Vraag 2 : Kortverhaal – Die kind

Lees die onderstaande uitreksels en beantwoord die vrae wat volg.

Die kleintjies het juis geneul oor hoekom sy so baie Hertzoggies eet. Goeie maniere is mos net een. Dan het sy gelag en gesê dié klein Gericketjie het 'n soettandjie. Ernest en Michael was altyd eerste om hulle Grandpa-blikkies met muistande te bring. Dat Ma kan verduidelik hoe mens weet watter een 'n soettandjie is.

Dit was laas Sondag nog so.

Teen boekevat verskyn Ma sakdoek in die hand aan tafel. Haar oë kyk by ons fronse verby. Pa lees en bid lank en ernstig. Langer as gewoonlik. Ek hoor Ma snuif. Ons sing nie vanaand nie. In die kombuis hoor ons Souf sing: "O goedheid Gods hier nooit volprese." Ek loer onderlangs na Pa. Hy duld nie 'n geraas met boekevat nie, maar hy bly net koponderstebo sit. Ma se stoel kraak oor die houtvloer en Souf kom ons haal. Ons moet kooi toe. Môre is Maandag. Maandae is donker opstaan vir skool, en slim kinders moet baie slaap.

In die middel van die nag word ek wakker van stemme. Dis Pa en Ma.

Op my slaapsokkies loop ek tot by die gangdeur. Ma-hulle se kamerdeur is op 'n skrefie oop en die paraffienlamp skyn 'n flou streep op die vloer. Ek haal my slaapmus af om beter te hoor.

"Ek sê jou, Martha, ons het nie 'n keuse nie."

Vrae:

2.1 Wie is die verteller van die verhaal?

(1)

2.2 Kies die korrekte antwoord en skryf net die nommer en letter neer.

2.2.1 Ma eet so baie "Hertzoggies" omdat sy...

A) goeie maniere het

B) nie goeie maniere het nie

C) swanger is

(1)

2.2.2 “Ons moet kooi toe” wys dat die kinders...

A) bed toe moet gaan

B) moet speel

C) soetgoed moet eet (1)

2.3 Wat is die verhouding tussen die verteller en Martha? (1)

2.4 Watter slegte nuus het Hettie vanaf die gesprek tussen haar ma en pa afgeluister / (gehoor) ? (1)

2.5 Beskryf die verteller se gevoelens oor wat sy gehoor het. (1)

2.6 Sê waarom die volgende stelling waar is.

Die verteller het baie keer verkeerde dinge gedoen. Gee'n rede vir jou antwoord. (1)

2.7 “Ek sê jou, Martha, ons het nie'n keuse nie”

2.7.1 Wie praat met Martha? (1)

2.7.2 Verduidelik waaroor die “Ek” en Martha praat? (1)

2.7.3 Wat is Martha se reaksie oor die situasie? (2)

2.8 Noem twee dinge wat Pa sê om Ma te troos? (2)

2.9 As jy Martha was, wat sou jy in die situasie gedoen het? Gee'n rede. (2)

2.10 Rangskik die volgende sinne in die regte volgorde. Skryf net die letters neer.

A) Ma word baie siek.

B) Pa wil een van ons weggee.

C) Die sendeling – egpaar vat Norman. (3)

(18)

[35]

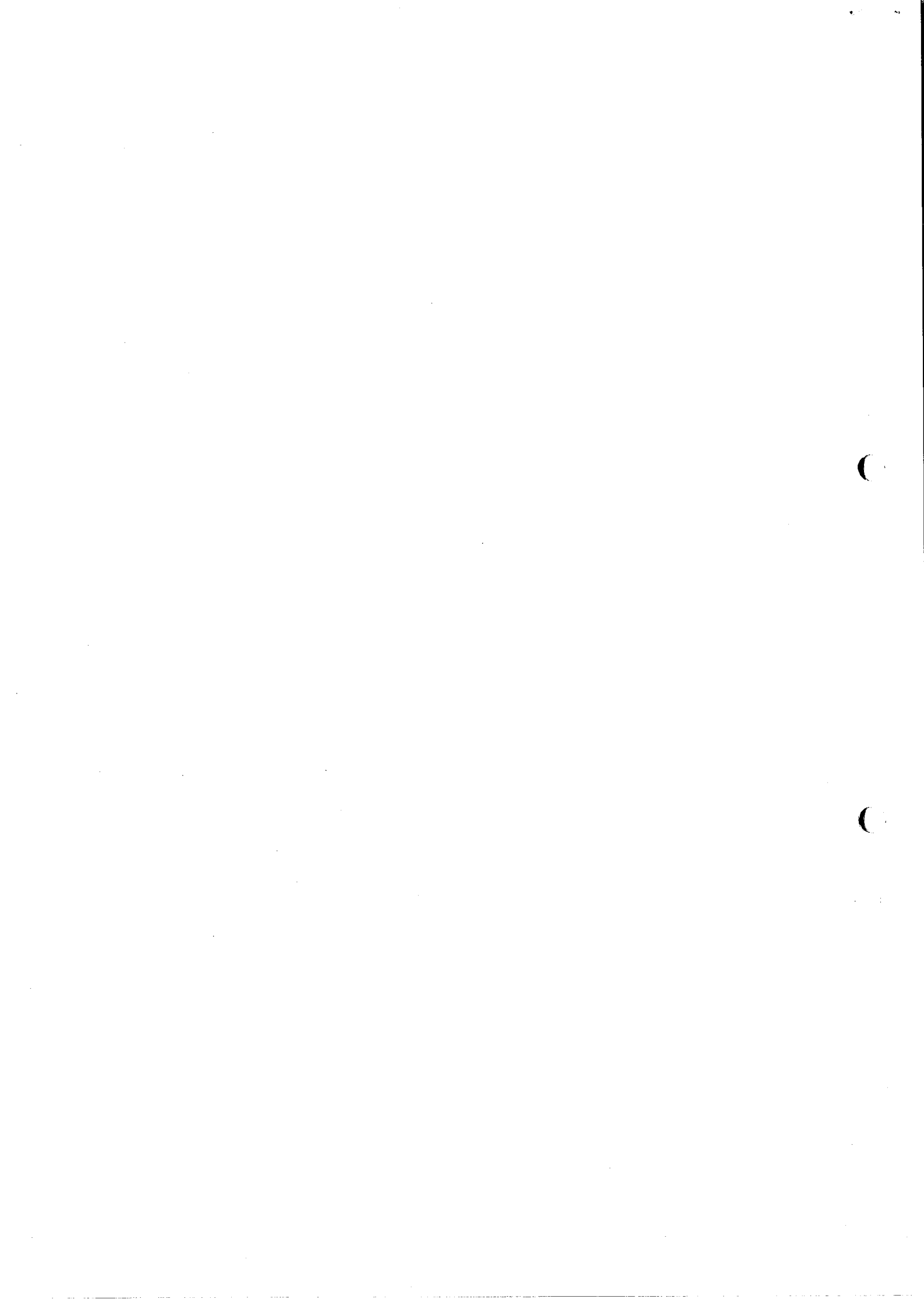
5.

GREENBURY SECONDARY SCHOOL

DEPARTMENT OF LANGUAGES
H.O.D. MR S R PANDAY

[Handwritten signature]

September - 2017

S.Re

Graad : 11

Letterkunde

Punte : 35

Verwagte Antwoorde

Vraag 1

1.1. hemelliggame ✓ 1

1.2. EK = spreker / eerste persoon spreker ✓ 1

1.3. " die man op die maan " ✓ 1

1.4. " bladsye en bladsye vol " ✓ 1

1.5. na die sterrekyker / astroloog wat jou
toekoms kan voorspel ✓ 1

1.6. " en skiet dit met 'n wilgerboog /
dat dit hoog die lug inseil. " ✓ 1

(2) 1.7. alliterasie ✓ 1 die "d" klank word beklemtoon ✓ 1

1.8. Sy wonder of iemand haar brief gelees het /
Sy wonder of hy sy pos / brief gekry het. ✓ 2

(2) 1.9. om te beklemtoon die vraag wat die spreker vra. ✓ 2

1.10. " en wonder jy " ✓ 1

(2) 1.11. Gedig is oor die sterrekyker wat jou toekoms
kan voorspel / reis / verwondering (aanvaar ander
antwoorde gebaseer op gedig.) ✓ 2

1.12.1. C ✓ 1

1.12.2. A ✓ 1

1.12.3. B ✓ 1

(3)

(17)

Vraag 2

2.1. Ek - verteller / Hetta Gericke ✓

2.2.1. C ✓

2.2.2. A ✓

2.3. dogter en moeder / Die verteller is
Mantha se dogter en Mantha is die
verteller se ma ✓

2.4. Haar pa wil een van sy kinders weggee. ✓

2.5. angstig / bekommerd ✓

2.6. Sy het "vergeet om eens uit te haal, kos
vir hoenders te gee, kole vir die Ag in die
emmer te gooi, Sy lag as Federick Truida
se vlegsels in haar ink botjie druk nie (enige)" ✓

2.7.1. Pa / Hennie ✓

2.7.2. Ma moet haar sewende kind weggee
aan 'n kindlose egpaar. ✓

(2) 2.7.3. Mantha / Ma is treurig / ongelukkig /
hartseer / Sy huil / Sy wil nie haar
kind weggee nie ✓

(2) 2.8. (i) Hy vertel haar (ma) dat hulle ses pragtige,
kinders het en hulle kan nog kinders hê.
(ii) Die sendeling egpaar wat hulle kind
wil hê, sal altyd kindloos wees. ✓

2 2.9. eie mening = 2

2.10. B ✓

A ✓

C ✓

3

(3)

(18)
(35)